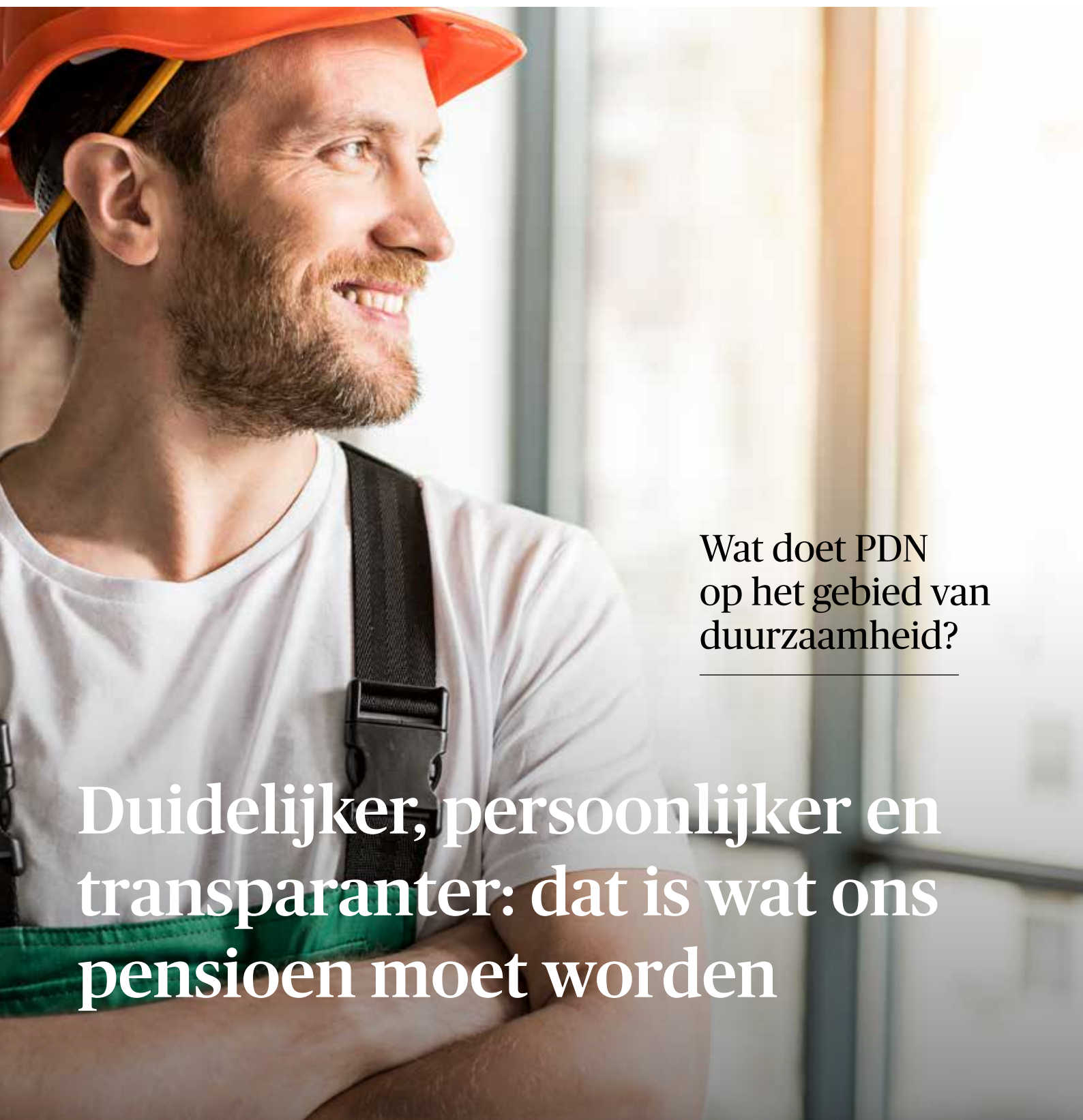


NUMMER 7 | MEI 2021

PDNMAGAZINE



Wat doet PDN
op het gebied van
duurzaamheid?

Duidelijker, persoonlijker en
transparanter: dat is wat ons
pensioen moet worden

INHOUD



**“DUIDELIJKER,
PERSOONLIJKER EN
TRANSPARANTER: DAT IS
WAT ONZ PENSIOEN
MOET WORDEN”**

“Pensioen is zo ingewikkeld gemaakt dat mensen het niet meer begrijpen. Dat kan en moet beter”, vinden PDN-bestuurders Edith Schippers en Ton de Boer.

04

**06 NU IETS DOEN AAN
JE PENSIOEN**



Twee ‘young professionals’ vertellen over hun pensioengesprek en wat ze ervan leerden.

**08 “WE MOETEN ER
SAMEN IETS MOOIS
VAN MAKEN”**



Het nieuwe bestuur van de Vereniging van DSM gePensioneerden (VDP) heeft een sterke missie.

**10 DE PENSIOENREIS
VAN HUIB REINDERS**



De 83-jarige Huub Reinders schrijft aan zijn 13e roman en heeft ook al ideeën voor zijn 14e.

**12 WAT DOET PDN OP
HET GEBIED VAN
DUURZAAMHEID?**



In 2020 ondernam PDN heel wat initiatieven op het gebied van duurzaamheid. Een impressie.

**14 MET PENSIOEN
GAAN IN TIJDEN VAN
COVID-19**

**16 GROOT KANTOOR
GAAT WEER
‘SCHITTEREN EN
SCHIJNEN’**

**18 DE BELEGGINGS-
RENDEMENTEN
VAN PDN**

**20 COLUMN
VOLHOUDEN**

Meer dan een jaar geleden begonnen we aan die nare tijd en leerden we te leven met een wereldwijd virus. Wat een zware tijd hebben we achter ons. En nog steeds kunnen we niet opgelucht ademhalen en zeggen: ‘Hè hè, dat is voorbij’. Onze veerkracht en ons uithoudingsvermogen worden zwaar op de proef gesteld. Maar wat passen we ons ook snel aan de nieuwe wereld aan. Het is inmiddels vanzelfsprekend om naast sleutels en portemonnee ook het mondkapje bij ons te steken als we de deur uitgaan.

Mensen hebben een groot aanpassingsvermogen. Dat kun je ook lezen in dit magazine. Zo is er het verhaal van de 83-jarige Huub Reinders. Hij ging vervroegd met pensioen vanwege de ziekte van zijn vrouw. Dat weerhield hem er niet van om een fotoarchief aan te leggen met 80.000 foto’s en 12 romans te schrijven.

En wat doe je als je geplande pensioen midden in een lockdown valt? Dan pas je je aan en maak je er het beste van. Hoe je dat doet, daar vertelt Henk Lukkezen over.

AANPASSINGEN

Onlangs werd ook onze pensioenopbouw bij PDN aangepast. Dan is het slim om te checken wat dit voor je toekomst betekent. Hoe je dat doet, lees je in dit magazine. Ben je nog jong en denk je: ach, dat doe ik wel een keer. Lees dan over de ervaringen van twee jonge deelnemers. Zij hadden een pensioengesprek en weten nu waarom het goed is serieus naar je pensioen te kijken, ook als je jong bent.

Ook ons pensioen moet zich aanpassen. PDN-bestuurders Edith Schippers en Ton de Boer vertellen waarom dat nodig is en hoe ons pensioenfonds zich voorbereidt op de nieuwe pensioenregels. Ze doen ook een oproep aan alle lezers van dit blad.

Veel leesplezier,
Ilona, Jacqueline, Karin, Mark & Monique

“Duidelijker, persoonlijker en transparanter: dat is wat ons pensioen moet worden”

“Pensioen is zo ingewikkeld gemaakt dat mensen het niet meer begrijpen. Dat kan en moet beter”, vinden Edith Schippers en Ton de Boer, respectievelijk voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van het PDN-bestuur.

De voorbereidingen voor nieuwe pensioenregels zijn in volle gang. Het kabinet, werkgevers en vakbonden sloten in 2019 een pensioenakkoord waarin de hoofdlijnen zijn vastgelegd. Dit jaar wordt de wet aangepast naar aanleiding van de reacties van alle belanghebbenden in de consultatieronde. De verwachting is dat de wet ingaat vanaf 1 januari 2022. Dan kunnen werkgevers, vakbonden en pensioenfondsen aan de slag met het aanpassen van de eigen pensioenregeling. Uiterlijk 1 januari 2026 moeten de nieuwe regels gelden.

“Bij veel mensen leeft het idee dat je veel betaalt en weinig terugkrijgt”

Nieuwe pensioenregels zijn hard nodig
“Pensioen is veel duurder geworden en heel ondoorzichtig. Mensen krijgen daardoor meer wantrouwen. Ook de arbeidsmarkt is veranderd en stelt andere eisen aan het pensioen. Veel mensen werken niet meer hun hele leven bij dezelfde werkgever, maar veranderen vaker van baan of gaan

verder als zelfstandig ondernemer. De bedoeling is dat de nieuwe pensioenregels veel duidelijker maken wát je betaalt en wát je ervoor terugkrijgt. Het moet transparanter en eenvoudiger worden, en uiteindelijk ook beter uitpakken voor iedereen”, legt Edith uit.

“Een aantal veranderingen zette aan tot het pensioenakkoord”, vult Ton aan. “Zo is de rente al jaren laag. Als het economisch slecht gaat, moeten we als pensioenfonds samen de risico's dragen. We hebben daarnaast te maken met strenge regels over het aanhouden van financiële reserves, waardoor we de pensioenen al jaren niet meer kunnen verhogen. Het is niet uit te leggen dat we als fonds veel geld in de gezamenlijke pot hebben, maar dat we de pensioenen van deelnemers niet kunnen verhogen. Dat medewerkers minder pensioen opbouwen omdat het steeds duurder wordt, is ook moeilijk uit te leggen. Medewerkers leveren nu al ¼ van hun salaris in voor pensioen. De grens is bereikt.”

Werkgever, vakbonden en pensioenfondsen, wie doet wat?

“Een aantal partijen speelt een rol bij de nieuwe pensioenregels: werkgevers, vakbonden, pensioenfondsen en

uitvoeringsorganisaties. Pensioen is een arbeidsvoorwaarde waarover de vakbonden en werkgevers besluiten nemen. Het pensioenfonds voert die besluiten uit. Een voorbeeld van zo'n besluit is hoe we het opgebouwde pensioen uit de oude regeling straks overzetten naar de nieuwe regeling”, zegt Ton.
“Als pensioenfondsen zijn we er voor de deelnemers, oftewel de mensen die nog pensioen opbouwen of die hun pensioen al uitbetaald krijgen. Dat geldt ook voor de mensen die ooit bij DSM werkten en nu ergens anders werken”, legt Edith uit. “In het bestuur denken we aan al die groepen. We moeten ervoor zorgen dat alle deelnemers zoveel mogelijk pensioen krijgen voor het geld dat ze inleggen of inlegden.”

Hoe ziet de planning eruit?

“De eerste stap is de wetgeving. Er ligt een conceptwet. De verwachting is dat de definitieve wet eind dit jaar klaar is”, geeft Ton aan.

“Daarna zijn werkgevers en vakbonden aan zet”, vult Edith aan. “Zij beslissen samen over het nieuwe contract en hoe ze daaraan invulling willen geven. Ná de keuzes en besluiten van werkgevers en vakbonden ligt het op onze tafel. Wij moeten dan kijken wat ze met elkaar hebben afgesproken, of we dat als pensioenfondsen kunnen uitvoeren en wat ervoor nodig is om over te gaan naar het nieuwe systeem. Dat lijkt misschien makkelijk, maar het is een enorme opgave voor alle betrokken partijen. Uiterlijk in 2026 moeten de nieuwe

pensioenregels voor iedereen gelden.”

“Alle partijen bereiden zich hierop nu al voor. Er lopen diverse projecten”, vertelt Ton. “Naast vakbonden en werkgevers nemen we hierin ook het verantwoordingsorgaan, de raad van toezicht en groepen die verenigd zijn, zoals gepensioneerden en jonge DSM-professionals mee. Om dat allemaal goed te coördineren, richten we samen met de werkgever en de vakbonden een coördinatieteam in. Dat team brengt structuur aan in de organisatie, de planning en het tijdspad. We zitten in de voorbereidende fase, dus we zijn nog niet inhoudelijk bezig. We kijken nu vooral naar de rollen, taken en verdeling en hoe we dat met elkaar afstemmen.”

“We vragen deelnemers wat ze belangrijk vinden”

De mening van deelnemers telt

“Op dit moment zijn we dus vooral organisatorisch bezig. In een latere fase moeten we diverse keuzes maken. Denk dan bijvoorbeeld aan hoeveel risico we willen lopen bij de beleggingen en hoe we het al opgebouwde pensioen overbrengen naar de nieuwe regeling. Om die keuzes goed te maken, is het belangrijk de mening van deelnemers te horen. Niet alleen het pensioenfonds, maar ook werkgevers, medewerkers en gepensioneerden zelf zullen naar die mening vragen. Die boodschap wil ik ook echt afgeven aan de lezers”, benadrukt Edith. “We gaan hen vragen wat ze belangrijk vinden en wat hun mening is over de te maken keuzes. Dan moet iedereen natuurlijk wel goed weten welke keuzes er zijn en wat die keuzes betekenen. Aan ons de taak om dat straks goed en duidelijk uit te leggen”.





Nu iets doen aan je pensioen

Twee 'young professionals' vertellen over hun pensioengesprek

Tijdens een voorlichtings sessie over pensioen voor jonge professionals van DSM Next wonnen 3 deelnemers een pensioengesprek. Paulien Steltenpool (33 jaar) en Vincent van Buul (33 jaar) vertellen over hun ervaringen en wat ze ervan leerden.

Wat vond je van je prijs?

Paulien: "Ik was er heel blij mee, omdat ik graag wat meer inzicht wilde in mijn persoonlijke situatie."

Vincent: "Ontzettend leuk. Tijdens een voorlichtings sessie voor alle young professionals van DSM had communicatieadviseur Mark Gerards een leuke manier om de aandacht van iedereen erbij te houden. In zijn interessante

verhaal zaten tien muziknummers verstopt. Voor elke artiest en liedje dat je ontdekte, kreeg je een punt. Zo zei hij bijvoorbeeld: 'After years of working 9 to 5, it's time for your retirement'. Dat ging natuurlijk over het liedje van Dolly Parton. Door aandachtig naar het verhaal te luisteren, zowel lettend op de muziknummers als op de inhoud, leerde ik veel over PDN en over pensioen in

het algemeen. Ik bleek ook nog één van de winnaars. Dat leverde een pensioengesprek op."

Hoe was het inzicht in je pensioen vóór dit pensioengesprek?

Paulien: "Ik had weinig inzicht, verschillende vragen en ik begreep niet hoe ik de pensioenplanner optimaal kon gebruiken."

Vincent: "Ik had ook weinig inzicht in mijn pensioen, behalve dat ik een paar jaar geleden een keer heb gekeken naar mijn pensioenoverzicht. Daarnaast zie ik elke maand op mijn loonstrookje een bijdrage vermeld staan."

Had je de website van PDN of de pensioenplanner al eens bezocht?

Paulien: "Ja, aangezien ik mij al eerder

afvroeg hoe ik ervoor stond. Ik had een samenlevingscontract afgesloten en wilde mijn partner aanmelden voor het partnerpensioen."

Vincent: "Nee, nog nooit. Naar aanleiding van het gesprek heb ik wel verschillende scenario's bekeken."

Hoe was het inzicht in je pensioen ná dit pensioengesprek?

Paulien: "Het gesprek was informatief, verhelderend en er werd goed ingegaan op mijn persoonlijke situatie. Ik werkte namelijk een aantal jaar in het buitenland. Ik weet nu hoe mijn pensioen ervoor staat en hoe ik de tool kan gebruiken om keuzes te maken voor de toekomst. Ook leerde ik meer over de AOW en het DSM-pensioen."

Vincent: "Veel beter. Ik dacht dat je maar weinig keuzemogelijkheden had en dat het vooral een kwestie is van afwachten totdat je de pensioenleeftijd bereikt. Maar je kunt ook in de jaren vóór je pensioen een hoop keuzes maken die invloed hebben."

Wat is het meest verrassende inzicht?

Paulien: "Dat je met de tool ziet wat het effect is op je pensioen van de keuzes die je maakt voor de toekomst, zoals

minder uren werken of eerder met pensioen gaan."

Vincent: "Eén van de inzichten is dat het belangrijk is om mijn stem te laten horen in de beleggingsstrategie van PDN. Ik vind dat CO₂-reductie (nog) meer prioriteit moet krijgen. Niet alleen in de aandelenportefeuille, maar ook in andere beleggingscategorieën. Een ander inzicht, misschien een beetje naïef, is dat ik dacht dat de hoogte van je inkomen bijna hetzelfde blijft als je tot je pensioenleeftijd blijft werken. Dat blijkt niet zo te zijn. Het wordt in veel gevallen minder. Gelukkig verwacht ik dan ook mijn hypotheek te hebben afbetaald, dus dan zijn er waarschijnlijk ook

wat minder inkomsten nodig."

De meeste jongeren zijn niet geïnteresseerd in pensioen. Wat vind jij daarvan?

Paulien: "Ik vind dat begrijpelijk, want je pensioenleeftijd is dan nog ver weg. Al zou ik iedereen wel aanraden om er naar te kijken. Het geeft inzicht en rust als je weet dat het goed is geregeld en als je ziet hoe je keuzes invloed hebben op je pensioen."

Vincent: "Ik begrijp het wel. Als 33-jarige lijkt het erop dat mijn pensioen ergens (ver) ná 2050 start. Dat is zó ver weg, denk ik vaak. Leeftijdsgenoten zullen datzelfde gevoel hebben."

“Je kunt ook in de jaren vóór je pensioen een hoop keuzes maken die invloed hebben”

Check je pensioen

Waarom het goed is om dat nu te doen

Vanaf 2021 bouw je minder pensioen op. Ook konden we de pensioenen bij PDN al vele jaren niet verhogen. Daardoor blijft je pensioen achter bij de prijs- en loonstijgingen. Wat betekent dat voor je toekomst? Dat kun je makkelijk checken. De pensioenplanner is namelijk geüpdatet met de nieuwe cijfers van 2021. Ook de lagere opbouw in 2021 is hierin verwerkt. Je hoeft dus niet te wachten op je jaarlijkse overzicht (UPO) om te zien wat de lagere pensioenopbouw betekent voor jouw pensioen.

Check je pensioen:

1. Ga naar de pensioenplanner in 'Mijn PDN Pensioen' op de PDN-website (pdnpensioen.nl).
2. Breng je inkomsten in kaart.
3. Ga via 'Genoeg pensioen' op de website naar de Pensioenschijf-van-vijf van het Nibud en bepaal je uitgaven.
4. Je weet nu of je pensioen 'fit' genoeg is om te doen wat jij wilt.



“We moeten er samen iets moois van maken”

De Vereniging van DSM gePensioneerden (VDP) is voor veel lezers van dit magazine geen onbekende naam. Regelmatig informeren we jullie hier over de VDP-activiteiten. Vanaf 2020 gooide corona wat dat betreft roet in het eten. Toch zit de VDP niet stil. Het nieuwe bestuur heeft een sterke missie. We vroegen voorzitter Ger Wagemans en Miriam Moonen, voorzitter commissie communicatie, daarover meer te vertellen.

Ger is sinds 2 jaar voorzitter: “Ik had in mijn functies bij DSM altijd te maken met pensioen. Eerst als bedrijfsjurist en later als chef arbeidsvoorwaarden en directeur sociaal beleid DSM Limburg. Ik was tussen de 12 en 15 jaar bestuurslid bij PDN.”

Miriam is sinds januari 2021 bestuurslid en verantwoordelijk voor communicatie: “Ik werkte meer dan 25 jaar bij DSM, onder meer als HR-directeur van Business Services (DBS) in Sittard. In mijn laatste functie, als HR-manager bij Mosa, was ik ook verantwoordelijk voor interne communicatie. Pensioen was voor mij een arbeidsvoorwaarde, maar verder verdiepte ik me er nooit zo in. Wat dat betreft, kan ik gepensioneerden die niet tot in detail thuis zijn in de pensioenmaterie goed vertegenwoordigen. Ik zet me ervoor in om informatie duidelijk en begrijpelijk over te brengen.”

Wat is de VDP?

“De VDP werd opgericht in 2011, mijn laatste jaar als pensioenfondsbestuurder”, vertelt Ger. “Er was behoefte aan een vertegenwoordiging namens de gepensioneerden. Op initiatief van het PDN-bestuur werd de VDP opgericht. In mei bestaan we 10 jaar. We hebben zo’n 1.300 leden. Dat is 10% van het totale aantal pensioengerechtigden van PDN. Onze leden hadden vooral uitvoerende functies. De gemiddelde leeftijd is 75 jaar. Ongeveer 6.500 pensioengerechtigden zijn nabestaanden van overleden oud-medewerkers. De VDP is op aarde om de belangen te behartigen van de vroegere medewerkers en hun nabestaanden.”

Wat is jullie missie?

Ger: “Als VDP willen we dat de pensioenen eindelijk weer worden verhoogd in het nieuwe pensioenstelsel. Er is een flinke achterstand van al die jaren dat de pensioenen niet zijn verhoogd. Daarover moeten we praten. We hebben daarbij oog voor het totale plaatje en niet alleen voor de pensioengerechtigden. Ook de huidige medewerkers en oud-medewerkers hebben hierbij baat.”

Wat zijn jullie uitdagingen voor 2021 en daarna?

Ger: “PDN kon de pensioenen sinds 2012 niet meer verhogen. Onze doelstelling blijft: een levenslang koopkrachtbestendig pensioen. Hoe kunnen we dat in het nieuwe stelsel wél waarmaken? Dat is de uitdaging. We zijn blij dat de werkgever en de vakbonden ons betrekken bij het nieuwe stelsel. Ze nodigden ons uit om hierover in gesprek te gaan. Dat vinden we heel belangrijk. We moeten er samen iets moois van maken. Ook de inspanningen van de Koepelorganisatie van gepensioneerdverenigingen in Den Haag zijn van wezenlijk belang. Veel hangt af van de spelregels en de uitwerking daarvan. Dat gaan we als VDP goed volgen. Daar waar mogelijk, delen we graag onze visie op het nieuwe pensioenstelsel, gezien vanuit de gepensioneerde.”

Er is een zogenaamd ‘hoorrecht’. Hoe gaan jullie dat invullen?

Ger: “Op de eerste plaats is het overbodig dat het een ‘recht’

heet. Natuurlijk moet je de pensioengerechtigden horen. Vervolgens moet je ervoor zorgen dat je er ook iets mee doet. Het is een stap in de goede richting dat er een goede relatie is tussen de besturen van de VDP en PDN. We moeten vooruitkijken en leren van het verleden. We zijn geen clubje klagers. Eén van de discussies die we moeten voeren, is wat er gaat gebeuren met de opgelopen achterstand in pensioenverhogingen. En hoe we dit in de toekomst, in het nieuwe pensioenstelsel voorkomen.”

Hoe houden jullie contact met de leden?

Miriam: “We communiceren veel digitaal. Een belangrijk communicatiemiddel is de VDP-website (vdpdsm.nl). Die willen we moderniseren en toegankelijker maken, zowel voor mensen die alles tot in detail willen weten als voor degenen die alleen de hoofdpunten willen kennen. We willen ook dit jaar een algemene ledenvergadering plannen, maar we denken nog na over de juiste vorm, gezien de beperkingen als gevolg van corona.

We oriënteren ons ook landelijk: bestuurslid Etha van de Wiel is vertegenwoordiger bij de Koepel Gepensioneerden en overig landelijk pensioenoverleg. De informatie die wij daar ophalen, willen we interactief aan onze leden doorgeven. Ook zijn we druk bezig met een memo over onze positie ten opzichte van het nieuwe pensioenstelsel. We moeten heel goed bekijken hoe we de informatie voorleggen aan onze leden, zodat we hen het best kunnen vertegenwoordigen.”

“Er wordt veel te ingewikkeld gedaan over pensioen”

“Alleen samen staan we sterk”

Hebben jullie nog een boodschap voor de lezers?

Miriam en Ger: “Ben je gepensioneerd en wil je worden betrokken bij en meer inzicht verkrijgen in het nieuwe pensioenstelsel? Word dan lid van onze vereniging. Er is werk aan de winkel. Er komt een nieuw pensioenstelsel en we moeten nog veel uitwerken. We willen voor iedereen een prachtig pensioen. De VDP zet zich hiervoor in, met als grootste doelstelling om de pensioenverhogingen weer op gang te krijgen, om zo een levenslang koopkrachtbestendig pensioen te realiseren.”

 Vereniging van DSM gePensioneerden

Met een koptelefoon op en een microfoontje voor zijn mond verschijnt Huub Reinders keurig op tijd in beeld voor onze afspraak via Teams. Hij is 83 jaar en het lijkt wel alsof hij iedere dag online vergadert. Huub reageerde op onze oproep 'pensioenverhalen gezocht'. En een verhaal heeft hij wel.

Van lassen naar fotograferen

"Bij DSM was ik hogedruk lasser. Ik heb G6-certificaten; daarmee mag je schuine leidingen lassen. Er waren maar 6 medewerkers bij DSM die dit konden. Ik was wachtlasser en draaide wachtdiensten. Als ze me opriepen, kwam een taxi mij ophalen en begeleidde de brandweer mij op de site in verband met de veiligheid. Het was best stressvol als je moest lassen bij een fabriek die stillag. De fabriek kon pas weer opstarten als het laswerk was goedgekeurd."

"In juni 1995 ging ik op 57-jarige leeftijd met pensioen in verband met de ziekte van mijn echtgenote. In het begin vond ik het moeilijk om ineens hele dagen thuis te zijn en voelde ik me weggezet. Ik fotografeerde al veel in mijn vrije

tijd. Eenmaal met pensioen kon ik dat uitbouwen." Als fotograaf en verzamelaar van oude foto's van Maastricht is Huubs archief na 26 pensioenjaren gegroeid tot zo'n 80.000 foto's.

12 romans

"Weekbladen gebruikten mijn oude foto's van Maastricht. Zo kwam ik in contact met weekblad De Ster en begon ik met de wekelijkse rubriek 'Jo de Mommer' met oude foto's van Maastricht. Dit zette mij aan tot het schrijven van mijn eerste roman 'Jo de Mommer'. Die werd in 2004 in samenwerking met het weekblad uitgegeven. De belangstelling voor dit boek was geweldig. De gedrukte 1.000 boeken waren zo weg. Daarna volgde een trilogie van boeken over de Stokstraat in Maastricht. In 2020

verscheen mijn 12e roman: 'Codenaam Rubin'.

Wie is Jo de Mommer?

Een terugkerend personage in zijn boeken is Jo de Mommer. "Veel mensen denken dat hij echt bestond. Dat vind ik een groot compliment. Hij is nep", lacht Huub. "Maar mijn boeken zijn niet alleen maar fictie. De romans zijn gebouwd rond waargebeurde feiten. Zo'n 80% is waar en 20% is verzonnen. 'Codenaam Rubin' gaat over de oorlogsbelevissen van Pie Mommers, een overleden oom van Jo de Mommer. Ik maakte voor dat verhaal gebruik van manuscripten die ik vond op een rommelmarkt. Die manuscripten waren van een man die in Rotterdam woonde en uit Maastricht kwam. Hij werkte in de Tweede Wereldoorlog voor een aannemer die bunkers bouwde voor de Duitsers. Die belevissen gebruikte ik voor mijn roman. Een ander boek, 'Jo de Mommer - De geheime code van de tempeliers', baseerde ik op de vondsten tijdens de verbouwing van de Dominicaankerk in Maastricht."

Tussen het gesprek door duikt Huub regelmatig naar beneden of reikt hij om zich heen naar boeken, krantenknipsels of foto's om voor de camera te houden. Zo krijgen we ook een beeld bij zijn verhalen die hij met veel enthousiasme en energie vertelt.

Pater Castorius

iets anders waarop Huub trots is, is dat hij het fotoarchief van pater Castorius



De pensioenreis van Huub Reinders

Paspoort Huub Reinders

Geboren: 27 juni 1938
Getrouwd, 2 dochters en
2 kleinzoons

Loopbaan: Hogedruk lasser
Ureumfabriek/Salpeterzuur-
fabriek Geleen
Ging in 1995 op 57-jarige
leeftijd met pensioen.



Huub Reinders, 2e van links, voor de Melaf in 1992

kreeg. Deze pater werd in de jaren '50 en '60 in het Stokstraat-kwartier van Maastricht op handen gedragen. De buurt stond in die jaren slecht bekend. De mensen woonden er in krotten en de armoede was groot. Pater Castorius (1912-1989) nam de buurt en haar bewoners onder zijn hoede. Hij woonde tussen de mensen in en liet zien dat hij er voor hen was. Vanaf het aller-eerste begin legde pater Castorius zijn herinneringen vast op foto en bewaarde hij alles in zijn privéarchief. Stadsbibliotheek Centre Céramique Maastricht organiseerde een fototentoonstelling met oude foto's van hem. Deze tentoonstelling, die van 3 april tot 17 juni 2012 te zien was, trok 15.000 bezoekers. De vraag naar deze foto's was zo groot, dat Huub het fotoboek 'Buurthuis

Sterre der Zee: 1945 tot 1969' maakte en in eigen beheer uitgaf. Gouverneur Theo Bovens nam het eerste exemplaar op 24 oktober 2012 in ontvangst. Ook in het boek 'Herder laat je schapjes gaan' bracht Huub de vele goede werken van deze pater in beeld.

"Zo roest ik niet vast"

Nog niet uitgeschreven

Fotograferen doet Huub inmiddels niet meer, maar met schrijven is hij nog lang niet klaar. "Zo roest ik niet vast",

zegt hij lachend. "Ik schrijf nu aan mijn 13e boek en voor het 14e heb ik ook al ideeën. Ook schrijf ik verhalen voor wijkblad 't Belhääfke dat in 3 wijken van Maastricht wordt uitgegeven."

Schrijven doet Huub op de computer. Tussendoor maakt hij aantekeningen in zijn notitieboekjes. Hij geeft zijn boeken in eigen beheer uit. Wie meer informatie wil over zijn boeken of oude foto's van Maastricht of iets wil bestellen, kan zijn website bezoeken: huubreinders.com. Ook hoort hij graag nog eens iets van oud-collega's.



Wat doet PDN op het gebied van duurzaamheid?

PDN ziet het als zijn taak om te blijven zorgen voor een goed pensioen, in welke situatie de wereld zich ook bevindt. Om nu en later een aantrekkelijk pensioen te bieden, beleggen we de pensioenpremies van onze deelnemers op een verantwoorde manier. We nemen hiermee onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Talloze wetenschappelijke studies sterken ons in onze overtuiging dat duurzaamheid niet ten koste hoeft te gaan van het rendement op onze beleggingen. Integendeel. Juist door informatie over mens, milieu en goed ondernemingsbestuur mee te nemen in ons beleid en onze kaderstelling, nemen we meer weloverwogen beleggingsbeslissingen. Zeker omdat we beleggen voor de lange termijn.

Doelen behaald in 2020

Samen met onze partners en onze uitvoeringsorganisatie DSM Pension Services (DPS) blijven we ons inspannen voor duurzaamheid en blijven we nieuwe initiatieven ontwikkelen. We meten de voortgang op duurzaamheid met zogenoemde prestatie-indicatoren. Per prestatie-indicator leggen we onszelf een minimaal te behalen norm op. We streven ernaar om onze duurzaamheidsprestaties voortdurend te verbeteren. In 2020 behaalden we alle doelen die we onszelf bij iedere prestatie-indicator oplegden. In ons jaarlijkse duurzaamheidsverslag (beschikbaar op de website onder downloads) doen wij verslag van onze belangrijkste duurzaamheidsresultaten*. Hierna lichten we een aantal initiatieven op het gebied van duurzaamheid toe die wij in 2020 ondernamen.

Vermindering CO₂-uitstoot

In 2020 werden op het vlak van duurzaamheid en het bestrijden van klimaatverandering historische toezeggingen gedaan. Bedrijven, regeringen en beleggers schaarden zich achter het idee van 'netto nul': een economie die in 2050 niet méér CO₂ uitstoot dan ze uit de atmosfeer verwijdert. Dit wereldwijde streven naar 'netto nul' kun je zien als voorbode voor een enorme hervorming van de economie.

In 2018 ondertekenden we de Montreal Pledge waarmee instellingen wereldwijd zich committeren om hun CO₂-voetafdruk te publiceren en hierover beleid te formuleren. Via één van onze externe partijen in duurzaam beleggen, Sustainalytics, voerden we toen ook een nulmeting uit. Dat deden we om de CO₂-voetafdruk in delen van onze beleggingsportefeuille te meten. We besloten

op basis daarvan om de CO₂-voetafdruk van onze beleggingen terug te brengen met 20% over een horizon van 3 jaar door andere beleggingen te selecteren. We behaalden deze doelstelling eind 2020. Binnen de Amerikaanse aandelenportefeuille realiseerden we een reductie van 40% ten opzichte van de benchmark en binnen de Europese aandelenportefeuille een vermindering van 22%.

Beïnvloeding van bedrijven waarin we beleggen

Een andere manier hoe PDN invloed uitoefent op duurzaamheid is via engagement en door het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. In 2020 zetten we dit in om de bedrijven waarin we beleggen actief te beïnvloeden om duurzaamheid een plek te geven in hun bedrijfsvoering. We gaan met deze bedrijven de dialoog aan om een positieve, structurele gedragsverandering te realiseren. Deze beïnvloeding is natuurlijk effectiever als we dat samen doen met anderen en met duidelijk vastgestelde prioriteiten.

Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)

PDN ondertekende het IMVB-convenant in 2018. We namen daarmee de OESO-richtlijnen (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) en de VN Guiding Principles op in ons duurzaamheidsbeleid, de uitbesteding aan dienstverleners en de monitoring en rapportage daarover. In het kader van het IMVB-convenant focussen we op bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen die belangrijk zijn voor onze deelnemers én die als risicovol zijn geïdentificeerd voor de beleggingsportefeuille. Tegen deze achtergrond benoemden we 2 duurzaamheidsrisico's waarvoor extra aandacht is: klimaatverandering en controversiële wapens.

Groene leningen

We investeerden in 2020 opnieuw in 'green bonds'. Met deze obligaties investeren beleggers in duurzame projecten.

PDN investeerde in 2020 onder andere in de eerste Duitse groene staatsobligatie. De green bond-investeringen die we in 2020 deden, volgen op bestaande green bonds van bijvoorbeeld de Wereld Bank en de Nederlandse Staat waarin PDN al belegt.

Duurzaam investeren, betekent voor PDN ook investeren in bedrijven die zich inzetten om producten te verduurzamen en zo bij te dragen aan een duurzamere wereld. In dit kader deed PDN vorig jaar een green bond-investering in Fertiberia. Dit bedrijf zet zich in om nieuwe meststoffen te ontwikkelen waarbij minder water nodig is en die milieuvriendelijker zijn in gebruik. Ook wil dit bedrijf de eerste kunstmestfabriek in Europa neerzetten die emissievrij is en groene waterstof gebruikt.

Uitsluitingen

We beleggen zo, dat onze beleggingen een afspiegeling zijn van onze eigen normen en waarden. Bedrijven die gedrag vertonen dat niet verenigbaar is met de 10 principes van het Verenigde Naties (VN) Global Compact sluiten we uit van belegging. De 10 principes zijn onderverdeeld in 4 hoofdthema's: mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie.

We sluiten ook bedrijven uit die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens, zoals clustermunitie, landmijnen, chemische of biologische wapens, verarmd uraniummunitie, witte fosformunitie en nucleaire wapens. Naast de producenten van deze wapens sluiten we eveneens leveranciers uit met een product dat van vitaal belang is voor de productie van deze wapens (key-suppliers). Landen die zich niet houden aan internationale verdragen of waarop een sanctie van de VN, de EU of Nederland rust, sluiten we ten slotte ook uit van belegging. Hierbij gaat het voornamelijk om vraagstukken rondom mensenrechten, wapenverspreiding en democratische rechten.

Vooruitblik 2021

Het jaar 2021 staat bij PDN volop in het teken van duurzaamheid. We stellen onze duurzaamheidsambitie en uitgangspunten opnieuw vast voor de komende jaren. Op basis hiervan ontwikkelen we ons duurzaamheidsbeleid verder. We vertalen het beleid in prestatie-indicatoren en integreren het in onze beleggingscategorieën. Hierbij blijven we ons zeer bewust van onze maatschappelijke rol, maar ook van onze belangrijke doelstelling om voor onze deelnemers een goed pensioen waar te maken. Dat is een enorme verantwoordelijkheid, zeker in de huidige economische omstandigheden. Daarnaast is het belangrijk dat onze deelnemers van hun pensioen kunnen genieten in een wereld die goed leefbaar is voor iedereen.

**Meer lezen over duurzaamheid bij PDN? Dat kan op onze website onder 'downloads'. Begin juni publiceren we daar het duurzaamheidsverslag 2020.*



Grote Kantoortoren gaat weer 'schitteren en schijnen'

Aan de Wateringseweg in Delft staat het Grote Kantoortoren van de Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek, een Rijksmonument uit 1907. Sinds 2005 staat het leeg. Maar dat verandert: BOEi, dat zich richt op het restaureren en herbestemmen van cultureel erfgoed, brengt het gebouw weer tot leven.

In het Grote Kantoortoren stap je ruim een eeuw terug in de tijd. Op verzoek van toenmalig fabriekseigenaar Jacques van Marken ontwierp architect Schelling een kantoorgebouw met een grote centrale hal. Een glazen koepel verleent de hal allure. De betaal- en afhaaloketten, het luikje voor de uitbetaling van de salarissen, glas-in-loodschermen met de namen van

havens en borstbeelden van fabrieksdirecteuren onderstrepen de vroegere functie van het gebouw.

Gebouw met een verhaal

Naarmate 'de Gist' zich steeds meer ontwikkelde op het westelijk deel van het terrein, raakte het pand in onbruik.

Sinds 2005 vindt alleen nog noodzakelijk onderhoud plaats door de huidige eigenaar, DSM Delft. "Heel jammer. Je zou het in zijn oude glorie willen herstellen en gebruiken", zegt locatiedirecteur Fedde Sonnema. Voor DSM Delft is dat niet logisch, omdat nieuwe kantoren dichtbij de laboratoria op 'West' moeten zitten. Dus restte verkoop. Diverse partijen toonden belangstelling, maar tot verkoop kwam het niet. "Ook BOEi loopt er al 15 jaar omheen", zegt adjunct-directeur Sylvia Pijnenborg. "Ik studeerde in Delft en ken het pand goed. Het is een waanzinnig mooi gebouw met een heel mooi verhaal: het verhaal van Van Marken en de opkomst van de industrie in Delft."

Hoogwaardige kantoorruimte

De beperkende voorwaarden maakten herontwikkeling moeilijk: de grond blijft van DSM en het bestemmingsplan en de eisen die op het terrein gelden, blijven van toepassing. Fedde: "Je kunt er dus geen hotel of appartementencomplex van maken. DSM Delft wil de centrale hal bovendien graag behouden. Wij vinden hoogwaardige kantoorruimte voor zo'n 250 man een mooie bestemming, en ook belangrijk voor Delft." Bovenop de beperkende voorwaarden heeft het pand achterstallig onderhoud en zit er asbest in. Restauratie is kostbaar. Daar staat tegenover dat DSM Delft er niet bepaald de hoofdprijs voor vraagt. "We verkopen het voor 1 euro", zegt Fedde. "Ook verhuren we een stuk terrein voor het parkeren, zodat de toekomstige gebruikers daarvoor niet in de wijk gaan zoeken."

Enorme allure

Begin december viel de beslissing: BOEi koopt het pand. De organisatie kan een beroep doen op diverse fondsen en subsidieregelingen om de restauratie te bekostigen. "Dat maakt dit project haalbaar en daar zijn we blij om", zegt Fedde. Ook Sylvia is enthousiast: "We willen het weer laten schitteren en schijnen. Dat gaat ons lukken, net zoals ons dat lukte voor kazernes, gevangenissen, kloosters en watertorens. Er is een markt voor kantoren in een pand met deze allure. De ontvangthal maken we geschikt voor bijzondere bijeenkomsten." DSM Gist gaat er waarschijnlijk zelf ook kantoorruimte huren voor het management van het naastgelegen Gist Productie Bedrijf. "Zo krijgt het Grote Kantoortoren zijn uitstraling én zijn functie terug."

Eerste huurders eind 2021

Fedde is tevreden. "Het ging ons aan het hart om dit prachtige gebouw te zien verpieteren. Het vinden van een goede partner kostte veel energie. We zijn dan ook blij met BOEi." BOEi is al begonnen met het uitwerken van het plan, zegt Sylvia: "Dan volgt een traject van subsidie en vergunningen aanvragen, het pand geschikt maken voor tijdelijk gebruik, zoeken naar permanente huurders en natuurlijk de verbouwing zelf. Over 3, 4 jaar heeft Delft er weer een visitekaartje bij. Maar de eerste huurders kunnen er eind 2021 al in."

Een kijkje achter de voordeur

De afgelopen 15 jaar kon 'Delft' af en toe tóch even achter de voordeur kijken. Program manager Prashant Gupta, die het proces van de restauratie vanuit DSM Delft gaat begeleiden: "We deden mee aan Open Monumentendagen en soms waren er recepties. Een grote expositie met talrijke evenementen rond '150 jaar gistproductie in Delft' trok in 2019 nog 20.000 bezoekers." Het is de bedoeling dat het pand ook in de toekomst op Open Monumentendag toegankelijk blijft. En DSM mag er jaarlijks enkele evenementen organiseren.

BOEi – liefde voor erfgoed

Liefde voor Nederlands erfgoed ligt aan de basis van BOEi, een organisatie zonder winstoogmerk. BOEi is 25 jaar geleden opgericht door enkele marktpartijen en de Provincie Noord-Holland om industrieel, agrarisch en religieus erfgoed te restaureren en te herbestemmen. "Erfgoed verrijkt het leven en geeft de omgeving een unieke sfeer. Onze monumenten zijn verstilde herinneringen, die tot leven komen en verhalen doorgeven", zegt de maatschappij. BOEi wordt financieel gesteund door de 'Vrienden van BOEi', de BankGiro Loterij, fondsen en aandeelhouders. Particulieren kunnen obligaties kopen, die elk jaar 2,5% rente opleveren. Meer informatie via de website: boei.nl

Bron: Biotech Campus Delft Nieuws januari 2021

Met pensioen gaan in tijden van COVID-19



Paspoort Henk Lukkezen

Geboren: 21 juni 1954

Is gescheiden, heeft een vriendin, een zoon (36), een dochter (34) en 2 kleinkinderen.

Ging in maart 2020 op 66-jarige leeftijd met pensioen.

Henk Lukkezen was vanaf 2010 lid van het verantwoordingsorgaan. In 2020 ging hij met pensioen, maar dat liep anders dan gepland.

Hoe zag je loopbaan bij DSM eruit?

"Ik begon in 1996 als financial controller bij DSM Resins in Ludwigshafen, waar ik de enige Nederlander was. Ik verhuisde met mijn familie naar Duitsland. In die functie zette ik de administratie voor een technical service center/ sales office op. In de periode 2000-2005 was ik site controller in Venlo. Daar begeleidde ik de administratie voor de bouw van een nieuwe fabriek en de verplaatsing van de accounting- en salarisadministratie naar Zuid-Limburg. Daarna verhuisde ik naar Zwolle, waar ik het Accounting House Resins (AHR) opzette. In het AHR centraliseerden we de administraties van alle Resins-fabrieken in Europa. DSM begon in 2011 met een global financial shared service center in India. In lijn met deze ontwikkeling was ik in 2013 enige tijd in India om daar een eigen Business Group Resins shared service center op te zetten."

"In 2015-2016 wijzigde DSM opnieuw van strategie. Ze verkocht diverse onderdelen van Resins. In het kader van de ONE DSM-strategie was het plan om de administraties bij de businessgroepen te centraliseren in regionale finan-

ciële centra. In dat verband begon ik in 2016 in Sittard als financial lead EMEA. In samenwerking met een projectteam haalde ik de financiële administratie bij de businessgroepen weg om ze te centraliseren in een financial control department EMEA. Na afronding van die transformatie verhuisde ik in 2018 naar Hyderabad, ter versterking van de organisatie in India en verdere stroomlijning van de gewijzigde processen. Na afronding hiervan, in maart 2020, kwam ik net voor de lockdown terug naar Nederland."

"Bij al deze veranderingen was de rode draad steeds het versterken en verbeteren van de organisatie in combinatie met een aanzienlijke reductie/verschuiving in de administratieve bezetting. Hierbij was het vaak balanceren tussen diverse belangen. De organisatie en direct betrokkenen stonden er niet altijd op te wachten of waren er niet altijd klaar voor. Mijn grootste uitdagingen waren het borgen van de belangen van direct betrokkenen in combinatie met de noodzakelijke continuïteit. Al met al waren het bewogen, drukke en leuke tijden. 'Never a dull moment', alhoewel het wel een wissel trok op mijn relatie. We verhuisden als gezin 7 keer voor mijn werk. Mijn kinderen vonden dat niet altijd leuk, maar het verruimde wel hun blik, vertelden ze me later."

Met pensioen gaan loopt niet altijd zoals gepland

Hoe verliep je pensionering?

"Toen ik in maart 2020 terugkeerde naar Nederland ging ik gepensioneerd meteen de lockdown in. Dat was wel even een overgang. Vanuit een drukke baan naar niet meer naar kantoor mogen en thuis op de bank zitten. Er was een afscheid voor me gepland, maar dat ging door de lockdown niet meer door. Mijn afscheidscadeau werd

enkele maanden later opgestuurd per post. Dat voelde als in afzondering gaan in plaats van met pensioen gaan. Ik was namens de medewerkers lid van het verantwoordingsorgaan van PDN, maar ook dat lidmaatschap stopte. Ook een fysiek afscheid ging niet door. Ik kocht een camper en wilde met Carry gaan reizen. Buiten wat tripjes in de zomer in eigen land kwam de camper nog niet veel van zijn plek."

Hoe ziet je leven eruit nu je met pensioen bent?

"Mijn zoon woont in Leiden en mijn dochter in Maastricht. Ik heb 2 kleinkinderen. Mijn vriendin Carry heeft ook 2 kleinkinderen. Ze is fotografe en maakt foto's voor bladen en evenementen. Mijn leven verloopt nu in een veel lager tempo en door corona heb ik weinig contacten. Ik werd daar in het begin onrustig van en zocht andere dingen om te doen, zodat ik elke dag wat om handen had. Ik lees veel en ik ben thuis flink gaan klussen, zoals vloeren vervangen, kamers behangen en de tuin anders inrichten. Nu ben ik bezig met een project om het huis van het gas af te halen door plaatsing van nieuwe zonnepanelen en vervanging van het cv-systeem door vloerverwarming. Ik woon dichtbij het centrum van Zwolle en we lopen regelmatig naar de stad. Een terrasje pakken kan op dit moment helaas niet. Ik maak elke dag een wandeling van een uur om mijn conditie op peil te houden en doe 1 keer per week aan fitness om mijn spieren te trainen."

Doe je nog iets met je bestuurservaring?

"In 2010 werd ik gevraagd als lid van het verantwoordingsorgaan van PDN. Bij de laatste verkiezingen had ik net niet genoeg stemmen. Ook bij de bestuursverkiezingen haalde ik te weinig stemmen. Ik wilde toch iets doen met alle pensioenopleidingen die ik volgde. Zo kwam ik uit bij de Koepel van Gepensioneerden. Daar doe ik nu de financiële administratie. Gemiddeld ben ik daarmee 1 dag per week bezig. Het kantoor is gevestigd in Utrecht. We hebben 4 keer per jaar een algemene vergadering en 1 keer per maand een bestuursvergadering. Dat gebeurt nu via

Zoom en de administratie doe ik online. Wat betreft de ontwikkelingen rondom pensioen en zorg en welzijn liggen daar de komende jaren wel interessante uitdagingen."

Had jij je pensioen goed geregeld?

"Ik verhuisde regelmatig, ook naar het buitenland. Dan moet je wel goed bekijken hoe dat precies zit met je pensioen. Voordat ik bij DSM begon, werkte ik bij Philips. Het opgebouwde pensioen bij Philips zette ik over naar PDN. In 2005 ben ik gescheiden. Ook dat had invloed op mijn pensioen. Ik deed mee aan vrijwillig pensioensparen. Per jaar stopte ik 10 niet opgenomen vakantiedagen in mijn pensioen. Dat droeg goed bij aan mijn pensioen en dichtte de pensioengaten."

Wat had je achteraf anders moeten/kunnen doen?

"Het loopt altijd anders dan je denkt. Belangrijk is dat je financiële ruimte hebt om te reageren. Dat je vooraf kijkt naar je financiële lasten, wat je nodig hebt en of je nog iets extra's moet doen. Ik had misschien niet zoveel moeten verhuizen. Hierdoor miste ik zaken en moest ik regelmatig omschakelen, maar mijn leven was wel rijker en interessanter. En anders had ik ook niet zo'n leuk werk gehad. DSM is constant in verandering. Dat maakte mij heel flexibel."

Wil je zaken meegeven aan jouw medegepensioneerden?

"Denk op tijd na wat je met je leven wilt na pensionering en kijk altijd naar de positieve dingen. Wat heb en kan ik wél nog. Je moet vooral niet in een negatieve sfeer terecht komen en actief blijven."

Wil je zaken meegeven aan jongeren die nog pensioen opbouwen?

"Probeer vooral te kijken naar de positieve dingen, al is dat lastig tijdens deze coronapandemie. Ga niet te snel bij de pakken neerzitten. Tegenslagen zijn niet altijd makkelijk, maar als het altijd meezit, leer je er ook niet mee omgaan."

De beleggingsrendementen van PDN

Bij het vergelijken van de beleggingsrendementen van Nederlandse pensioenfondsen valt op dat het rendement van PDN relatief laag is ten opzichte van de 100 grootste Nederlandse pensioenfondsen. Hoe komt dat?



Er zijn 3 oorzaken voor het lagere rendement:

1. PDN koos voor een lage renteafdekking

Om de gevolgen van rentedalingen te beperken, gebruiken we speciale beleggingen. Dit noemen we 'renteafdekking'. PDN koos voor een relatief lage renteafdekking. Het merendeel van de Nederlandse pensioenfondsen koos voor een hogere renteafdekking. Als de rente daalt, zorgt een hoge renteafdekking voor positieve rendementen. En dat gebeurde de laatste jaren.

Waarom koos PDN voor een lage renteafdekking?

In het strategisch beleggingsbeleid ging PDN uit van een wereldbeeld met lage economische groei, een hoge schuldenlast bij overheden en bedrijven en hierdoor bescheiden rendementen op kapitaalmarkten. In dit scenario ging PDN er vanuit dat de rente de bodem was genaderd en niet nog lager zou worden. Dat gebeurde wél. PDN profiteerde daarom minder van de gedaalde rente dan pensioenfondsen met een hogere renteafdekking.

2. PDN is een 'grijs' fonds

De deelnemerspopulatie van PDN is relatief oud. PDN is daarom een 'grijs' fonds. 'Groene' fondsen hebben een jonge deelnemerspopulatie en kunnen meer beleggingsrisico nemen. Ze kiezen beleggingen die meer gericht zijn op het halen van rendement op de lange termijn. Het te verwachten beleggingsrendement ligt daarmee structureel hoger dan bij een relatief 'grijs' pensioenfonds.

'Grijze' pensioenfondsen beleggen voor de gehele populatie relatief risicomijdend. Het verwachte beleggingsrendement ligt daardoor structureel lager. Daarnaast hebben 'grijze' fondsen een relatief korte looptijd van de verplichtingen. Zij profiteren minder van een rentedaling dan 'groene' fondsen. Dit aspect kan PDN niet beïnvloeden en staat grotendeels los van het gekozen beleggingsbeleid.

3. De samenstelling van de beleggingen

PDN kiest voor een bepaalde beleggingsverdeling als invulling van de risicohouding. We maken hierbij gebruik van een zogenoemde matchingportefeuille en een rendementsportefeuille. Een matchingportefeuille is gericht op het nemen van beperkt risico en een rendementsportefeuille op het realiseren van (over)rendement. In een rendementsportefeuille zitten de meer risicovolle beleggingen.

Een voortdurende daling van de rente en hoge rendementen op risicovolle beleggingen zorgden de laatste jaren voor relatief hoge rendementen. De omvang van onze rendementsportefeuille was in de afgelopen 7 jaar iets lager dan die van de overige Nederlandse pensioenfondsen. Hierdoor bleef het rendement van PDN achter bij fondsen die kozen voor een andere invulling van de rendementsportefeuille.

Betaaldata pensioenen

PDN maakt de pensioenen - met uitzondering van december - op de 27ste van de maand over. Als de 27ste in een weekend valt, dan betalen we de pensioenen eerder uit.

Betaaldata 2021

mei	27
juni.....	25
juli	27
augustus.....	27
september	27
oktober	27
november	26
december	21

Dekkingsgraad PDN

Een belangrijke graadmeter voor de financiële gezondheid van een pensioenfonds is de dekkingsgraad. Het geeft de verhouding aan tussen het vermogen van PDN (pensioenvermogen) en de pensioenen die PDN nu en in de toekomst moet uitbetalen (pensioenverplichtingen). Als de dekkingsgraad bijvoorbeeld 110% is, dan staat tegenover elke € 100 die PDN moet uitbetalen aan gepensioneerden € 110 aan vermogen. PDN maakt de cijfers elk kwartaal bekend op de website.

Onderstaande tabel toont de dekkingsgraad vanaf 2017

Stand per einde	Dekkingsgraad	Beleidsdekkingsgraad	Gehanteerde rente	Rendement (t/m)
2017	110,1%	107,8%	1,5%	5,6%
2018	105,0%	109,3%	1,3%	-1,8%
2019	104%	102,3%	0,7%	12,7%
Q1 2020	91,2%	99,8%	0,4%	-6,6%
Q2 2020	93,4%	97,0%	0,2%	-1,5%
Q3 2020	96,7%	96,5%	0,2%	0,1%
Q4 2020	99,7%	95,5%	0,1%	4,0%

Bij beslissingen over toeslagverlening of korten moeten pensioenfondsen gebruikmaken van de zogenoemde 'beleidsdekkingsgraad'. Deze dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden.



Tevredenheids onderzoek

PDN houdt iedere 2 jaar een tevredenheidsonderzoek. De mening van onze deelnemers is belangrijk voor ons. We willen weten wat goed gaat en wat beter kan. Met die feedback kunnen we onze dienstverlening verder verbeteren. Als jij bij PDN pensioen opbouwt of al pensioen ontvangt, dan kon je van 12 april tot en met 9 mei een online vragenlijst invullen. Later dit jaar informeren wij je over de resultaten van dit onderzoek.

Communicatiepanel

Heb jij een mening over de communicatie van PDN en wil jij meehelpen aan een betere communicatie? Word dan lid van het communicatiepanel. We vragen je dan ongeveer 2 keer per jaar wat je van een bepaalde communicatie-uiting of communicatietool vindt, bijvoorbeeld een tekst op onze website, een brochure of een pensioenreis. Zo lieten we de nieuwe 'Mijn PDN-omgeving' eerst testen door het communicatiepanel.

Aanmelden of meer informatie opvragen kan door een e-mail te sturen naar communicatieteam.dps@dsm.com.

Colofon

PDN Magazine verschijnt 2 keer per jaar en is bestemd voor alle deelnemers van PDN. Voor blinden en slechtzienden is een gesproken versie van PDN Magazine kosteloos verkrijgbaar.

Hoofdredactie

Ilona Suijkerbuijk

Eindredactie

Ron van Berkel, Bex*communicatie

Redactie

Mark Gerards, Karin Grannetia,
Monique van Heeswijk, Jacqueline Lommen

Fotografie

Annemieke van der Togt (Togtstrip fotografie),
CreaPictures, Huub Reinders, Mark Gerards,
stockfoto's

Deze editie kwam tot stand met dank aan:

Ton de Boer, Vincent van Buul, Henk Lukkezen,
Miriam Moonen, Huub Reinders,
Edith Schippers, Paulien Steltenpool,
Monique Vola, Ger Wagemans

Ontwerp

Perron 9
www.perron9.nl

Druk

arsprintmedia
www.arsprintmedia.nl

Verspreiding

Asendia

Redactieadres

PDN t.a.v. Ilona Suijkerbuijk
Postbus 6500
6401 JH Heerlen
redactie.pdn@dsm.com - (045) 578 21 57

Vragen over je pensioen?

www.pdnpensioen.nl
Of bel/mail naar de Pension Desk
(045) 578 81 00 - info.pdn@dsm.com



Aan de inhoud van dit magazine kunnen geen rechten worden ontleend. Bij de samenstelling van dit nummer is de redactie met de grootst mogelijke zorg te werk gegaan. Echter, cijfers en/of informatie kunnen in voorkomende gevallen al tijdens de productieperiode achterhaald zijn. PDN noch DPS aanvaardt enige aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden of het afgaan op de informatie. Rechten kunnen uitsluitend worden ontleend aan het voor de deelnemer geldende pensioenreglement.



Column door Irene van den Berg

Volhouden

Nog even volhouden. Die 3 woorden kan ik niet meer horen. Ze zijn het afgelopen jaar te vaak uitgesproken, onder meer door politici en virologen. Nog even doorbijten totdat de besmettingscijfers weer omlaag gaan, nog even doorzetten tot er een vaccin is en nu nog even doordouwen tot bijna heel Nederland is gevaccineerd. Maar hoe lang kun je volhouden eigenlijk volhouden?

Ik denk de laatste tijd vaak terug aan een collega uit mijn eerste baan bij een regionaal dagblad. Hij zat vlak voor zijn pensioen en er kwam nog maar weinig uit zijn handen. Van andere collega's begreep ik dat hij een prachtige loopbaan had gehad bij de krant. Maar in de nadagen van zijn carrière deed hij niet veel meer dan het overtuigen van politiebepanden en het aanpassen van d's en t's. Hij vertelde me een keer dat hij niet eerder wilde stoppen met werken, omdat dat ten koste ging van zijn pensioen. Nog even volhouden.

Dit verhaal liep niet goed af: een paar maanden voor zijn afscheidsfeest werd kanker bij hem geconstateerd. Niet veel later overleed hij. Hij kon nooit van zijn pensioen genieten. Als twintiger trok ik hieruit de les dat je niet in de toekomst moet leven, maar in het nu. Iets met het cliché dat het zo afgelopen kan zijn.

Maar 'in het moment leven' is lastig in coronatijd. Want nu moet je volhouden, genieten is iets voor later. Voor de zomer, het najaar, volgend jaar misschien. Mooi dat PDN in deze uitgave aandacht besteedt aan met pensioen gaan tijdens de lockdown. Zonder dat afscheidsfeest of de voorpret van een reis die je al zo lang wilde maken. De grote overgang van je werkende leven naar je pensioen is iets om heel bewust bij stil te staan. Maar dat is lastig als de mensen om je heen vooral vooruit willen kijken, op naar betere tijden.

De psychologie leert ons dat volhouden alleen vol te houden is als je jezelf genoeg beloont. Wie bijvoorbeeld puur op wilskracht wil afvallen, houdt dat meestal niet vol. Een methode als Weight Watchers, tegenwoordig WW, is erop gebaseerd dat je jezelf af en toe beloont met iets lekkers. Laat je je toetje staan, dan mag je een wijntje.

Mijn advies is dus: niet volhouden, maar vieren. Kijk wat er veilig en binnen de regels kan, en geniet daarvan. Bestel eten bij een sterrenrestaurant, koop een schandalig grote bos bloemen voor jezelf of ruil van huis met een goede vriend. Iets met het cliché dat het zo afgelopen kan zijn.

Irene van den Berg is journalist en columnist, met als specialisatie geld en psyche. In haar artikelen onderzoekt zij ons economisch gedrag. Irene schrijft onder meer voor het AD, Radar+ en Psychologie Magazine.